

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris D. Hludowici Blosii Abbatis Lætiensis Ordinis S. P. N. Benedicti Tomus Posterior Margaritum Spirituale

Blois, Louis de

Monasterii Campidonensis, 1672

Cap. VIII. Ex scriptis complurium Sanctorum Pontificum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45885](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45885)

Facula
Hæreticorum.

in Pontificatu præcesserit, ipse-
met Anaclerus in epistola ad Epi-
scopos & Sacerdotes omnes data
manifestissimè ostendit, uti supra
videre licet.

CAPUT VIII.

Ex scriptis complurium sanctorum
Pontificum.

1. Consecratio Basilicarum & altarium.
2. Primatu Ecclesie Romanae.
3. Missæ Sacrificium propitiatorum pro pec-
catis.
4. Benedictio aquæ, rerumq; aliarum vfi-
du hominum applicandarum.
5. Vasa sacra à sacro ministro tractanda.
6. Ieiunium Quadragesima. Hora celebra-
di Missæ.
7. Ligna Ecclesie profani usibus applicari
non possunt; Monasteriis possunt.
8. Pascha die Dominico celebrandum. Ro-
ma caput omnium Ecclesiarum.
9. Prædia Ecclesiastica à laicis non inua-
denda.
10. Velatio Virginum. Officium divinum
in nataliis Sanctorum.
11. Si stilla Sanguinis Domini de calice ce-
siderit, quid fiet.
12. Clericorum rasura, habi usq; à populari
distinctus.
13. Si Sacerdos non poterit inchoatum Sa-
crum explere, ab alio compleatur.

1. **E**VARISTUS Martyr præclarus
Anaclero in summo Pontifi-
catu successit. Hic decretum edi-
dit de consecratione Basilicarum
hisce verbis: *Omnes Basilica cum
Missâ semper debent consecrari; al-
taria vero placuit non solum unctio-
ne Chrismatum, sed etiam sacerdo-
tali benedictione sacrari. Si vero al-
taria non fuerint lapidea, ad cele-
branda divina Officia non conse-
crantur. Hæc Evaristus. Hæreti-
ci moliantur quidem sanctas cõ-
secrationes ac reliquas traditio-
nes Apostolicas pioiq; ritus Ec-*

clesiasticos abrogare; sed frustra
in Dei Ecclesiam (quæ est firmis-
sima veritatis columna) effrenes
impetus faciunt.

Alexander Evaristi successor
& Martyr Christi invictus, in epi-
stola sua, quam scripsit ad omnes
Orthodoxos, ita de primatu &
auctoritate Romanæ Ecclesie lo-
quitur: *Relatum est ad huius sanctæ
& Apostolicæ Sedis apicem (cui sum-
marum dispositiones causarum &
omnium negotia Ecclesiarum ab ip-
so Domino tradita sunt, quasi capi-
ti; ipso dicente principi Apostolo-
rum Petro, Tu es Petrus, & super
hanc petram edificabo Ecclesiam
meam) quod quidam emuli Christi,
eiusq; sanctæ Ecclesie insidiatores,
Sacerdotes Dei ad iudices publicos
accusare presumant, &c.*

In eadem epistola ipse Alexan-
der de Missæ Sacrificio disserit in
hunc modum: *In Sacramento-
rum oblationibus quæ inter Missæ
solemnia Domino offeruntur,
passio Domini miscenda est, ut eius
(cuius Corpus & Sanguis conficitur)
passio celebretur, ita ut repulsis opi-
nionibus superstitionum, panis tan-
tum & vinum aquâ permixtum, in
Sacrificio offeratur. Non debet en-
nim (ut à Patribus accepimus, &
ipsa ratio docet) in calice Domini
aut vinum solum, aut aqua sola of-
ferri, sed utrumq; permixtum; quia
utrumq; ex latere ejus in passione
sua profluxisse legitur. Ipsa verò
veritas nos instruit, calicem & pa-
nem in Sacramento offerre, quando
ait: *Accipit Iesus panem, & benedi-
xit,**

2. Tim. 8

2.
De pri-
matu Ro-
mani Põ-
tificis, ex
Alexan-
dro.

Matt. 16

3.
Missam
esse Sacri-
ficium
propitiato-
rium, ex
eodem.

Luc. 12.
1. Cor. 11
Matt. 26

Facula
Hæreti-
corum.

xii, deditq; discipulis suis, dicens: Accipite & manducate, hoc est enim Corpus meum quod pro vobis tradetur. Similiter postquam cenavit, accepit calicem, deditq; discipulis suis, dicens: Accipite, & bibite ex eo omnes, quia hic est calix sanguinis mei, qui pro vobis fundetur in remissionem peccatorum. Crimina enim atq; peccata, oblatiis his Domino Sacrificiis, delentur. Idcirco & passio eius in his commemoranda est qua redempti sumus, & sapius recitanda atq; hæc Domino offerenda. Talibus hostiis delectabitur & placabitur Dominus, & peccata dimittet ingentia. Nihil enim in Sacrificiis maius esse potest, quam Corpus & Sanguis Christi. Nec ulla oblatio hæc potior est: sed hæc omnes præcellit. Quæ purâ conscientia Domino offerenda est, & purâ mente sumenda, atq; ab omnibus veneranda.

4.
De Aqua
benedi-
ctæ idem
Alexander
scribit.

Ceterum de benedictione & consecratione aquæ lustralis (quam profani hæretici nunc rilu & cachinnis prosequuntur) idem beatissimus Alexander eodem loco verba ista mox subiungit: Aquam sale conspersam, post utris benedicimus, ut eâ cuncti aspersi sanctificentur ac purificentur, quod & omnibus Sacerdotibus faciendum esse mandamus. Nam si cinis vitule aspersus sanguine populum sanctificabat ac mundabat, multo magis aqua sale aspersa, divinisq; precibus sacrata, populum sanctificat atque mundat & expurgat, & cetera bona multiplicat, & insidias diaboli avertit, & à

* Alii
legunt
phantas-
maticu
versutiis
Matt. 19

sutis homines defendit. Nam si tactus fimbria vestimenti Salvatoris saluatos esse nos dubitamus, quanto magis virtute sacrorum eius verborum divinities sacrantur elementa, quibus sanitatem corporis & animæ humana percipit fragilitas? His ergo & alius instructi documentis, vota singulorum Domini Sacerdotes respicite, & in virtute Spiritus sancti, divinis precibus per ministerium vobis divinitus collatum, perficere curate. Elementa quoque, tam ea quæ prediximus, quam cetera divinis apta usibus, & humanis necessaria infirmitatibus, sacrare.

Xystus Martyr venerabilis, qui post Alexandrum functionem Pontificiam suscepit, in secunda epistola sua scribit de vasis sacris hoc modo: Cognoscat vestra sapientia, charissimi fratres, quia in hac sancta Sede Apostolica à nobis & reliquis Episcopis, ceterisque Domini Sacerdotibus statutum est, ut sacra vasa non ab aliis, quam à sacris Dominoq; dicatis contrectentur hominibus. Indignum enim valde est, ut sacra Domini vasa quacunque sint, humanis usibus serviant, aut ab aliis quam à Domino famulantibus, eiq; dicatis tractentur viris. Hæc ibi. Quam iuste de sacris vasis istud fuerit statutum, indicat nobis religio quæ circa talia etiam in veteri Lege servabatur. Certè Baltassar Rex Babylonis, cum vasis cultui veri Dei consecratis, in profano convivio usus fuisset, divinam ultionem repente sensit, ut in Daniele habetur. In fine illius

5.
De sacro
vasis re-
verentier
tractan-
du Xystus
sententi-
am dicit.

Dan. 5.

Facula
Hæreti-
corum.

lius epistolæ Xystus ait: Nos fra-
tres, nullum perdere volumus, sed
ipse se perdit, qui piè considerata
averit, & qui Apostolorum & huius
sanctæ Sedis decreta libenter violat.

6. Telesphorus Xysti successor &

De Qua-
dragesi-
ma ex
Telespho-
ro.

Martyr gloriosus, in epistola sua
differit de jejunio ante Pascha,
deq; celebratione Missarum, hunc
in modum: Credimus, sanctam fi-
dem vestram in Apostolorum erudi-
tione fundatam, hanc tenere, &
hanc populis universis exponere,
quæ videlicet à constitutis Apostolo-
rum eorumq; successorum nulla ra-
tione dissentit, per quos justum est ce-
teros erudiri. Quapropter cognosci-
te à nobis, & à cunctis Episcopis in
hac sancta & Apostolica Sede con-
gregatis statutum esse, ut septem
hebdomadas plenas ante sanctum
Pascha, omnes Clerici in sortem Do-
mini vocati, à carne jejurent. Et
paulò post: Has ergo septem hebdo-
madas omnes Clerici à carne & de-
liciis jejurent, & hymnis & vigiliis
atque orationibus Domino inharere
die noctuq; studeant. Nocte vero san-
ctâ Nativitatis Domini Salvatoris
Missas celebrent, & Hymnum An-
gelicum in eis solemniter decantent,
quoniam in eadem nocte ab Angelo
pastoribus nuntiatus est. Et infra:
Reliquis temporibus Missarum ce-
lebrationes ante horam diei tertiam
minimè sunt celebranda, cum & eâ-
dem horâ Dominus crucifixus sit, &
super Apostolos Spiritus sanctus des-
cendisse legatur. Ab Episcopis au-
tem idem Angelicus Hymnus pro
tempore & loco in Missarum solem-

nis celebrandus est, atq; solemniter
recitandus. Moxq; addit Teles-
phorus: Ipsi qui proprio ore Corpus
Domini conficiunt, ab omnibus sunt
audiendi.

Hyginus Martyr Telesphoro

7.

successit. Is promulgavit decre-
tū huiusmodi: Omnes Basilica cum
Missâ debent semper consecrari, &
Ecclesia destruita. Ligna Ecclesie
dedicata non debent ad aliud corpus
jungi, nisi ad aliam Ecclesiam, vel
igni sunt comburenda, vel ad pro-
fectum in Monasterio fratribus.
In Laicorum vero opera non debent
admitti. Ex his Hygini verbis
constat, fuisse tunc Monasteria.

Res. Ec-
clesia

cum

profana

usibus ap-
plicari

non de-
bent, re-
ste Hygi-
na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

na.

Gen. ho-
ro cele-
brandi
Missam,
in eadem

Pius Martyr post Hyginum Ro-
manam Ecclesiam rexit. Hic in
Epistola ad universos Christi fi-
deles scriptâ, loquitur de solem-
nitate Paschæ, & capite Ecclesiæ
hoc modo: Nosse vos volumus, quod
Pascha die Dominicâ annuis solem-
nitatibus celebrandum. Istis enim
temporibus Hermas Doctor fidei &
Scripturarum effulsit inter nos. Et
licet nos idem Pascha prædictâ die
celebremus, quia tamen quidam in-
de dubitaverunt, ad corroborandas
animas eorum, eidem Herma Ange-
lus Domini in habitu pastoris appa-
ruit, & præcepit ei, ut Pascha die
Dominico ab omnibus celebraretur.
Unde & nos Apostolicâ auctoritate
instruimus omnes eadem servare
debere, qui nos eadem servamus: nec
debetis à capite quoquo modo dissi-
dere. Et paulò post: Christus est
caput omnis principatus & potesta-
tis: qui & hanc sanctam Sedem A-

8.

Pistum

Pascha-

tu in Da-

minica

& non

in die ple-

nilunii

celebran-

dum, ex

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

Pio.

L I I I

post-

Facula
Hæreti-
corum.
Matt.
16.

postolicam omnium Ecclesiarum ca-
put esse præcepit, ipso dicente princi-
pi Apostolorum Petro: Tu es Petrus,
& super hanc petram aedificabo Ec-
clesiam meam, &c.

9.

De præ-
diis Ec-
clesiæ nō
alienan-
du, ex
eodem
Pio.

Et in Epistola ad Italos data,
datâ, ipse Pius de prædiis Eccle-
siasticis, quæ plerisque in locis
nunc hæretici diripiunt, scribit
ita: Prædia divinæ usibus tradita,
quidam humanis applicant usibus,
& Domino Deo (cui tradita sunt)
ea subtrahunt, ut suis usibus inser-
viant. Quapropter ab omnibus il-
lius usurpationis contumelia depel-
lenda est, ne prædia usibus secreto-
rum celestium dicata, à quibusdam
irruentibus vexentur. Quod si qui-
piam præsumpserit, sacrilegus ha-
beatur, & sicut sacrilegus iudicetur.

Ecclesiæ
in Sacer-
dotibus
consistit,
à quibus
& eorum
honori in-
vadendum.

Ipsos autem qui hoc agunt, Clericos
& Domini sacerdotes persequi, eos-
que infamare audivimus, ut ma-
lum super malum addant, &
deteriores fiant: non intelligentes
quod Ecclesiæ Domini in Sacerdoti-
bus consistit, & crescit in templum
Dei. Et sicut qui Ecclesiam Dei va-
stiat, & eius prædia & donaria expo-
liat & invadit, sit sacrilegus: sic &
ille qui eius Sacerdotes insequitur,
sacrilegii reus existit, & sacrilegus
iudicatur.

10.

De San-
ctimoni-
alium ve-
lo sacro,
scilicet eo-
dem Pio.

Idem Pius de velatione sive
consecratione virginum ait: Vir-
gines nō velentur ante viginti quin-
que annos ætatis, nisi forte necessita-
te periclitantes pudicitia virgini-
lis. Et non sunt consecrandæ nisi in
Epiphania, & in albis Pasche, & in
Apostolorum Natalibus, nisi causa

mortis urgente. Hæretici tempo-
ris nostri, qui nullum festum præ-
ter diem Dominicam servare vo-
lunt, advertant hic exprimi etiam
Epiphaniam, & Natalitia Apo-
stolorum. Certè sanctus Fabia-
nus, Undecimus ab isto Pio Pon-
tifex Summus, & Martyr præcla-
rus, in initio primæ epistolæ suæ
sic scribit: Septem Diaconos in urbe
Romana per septem regiones civi-
tatis, sicut à Patribus accepimus,
habemus; qui per singulas hebdoma-
das & Dominicos dies, atq; festivi-
tatum solemnias cum Subdiaconibus,
& Acolythis, ac sequacium ordinum
ministris, nunctis sibi observant mi-
nistria, & parati omnia sunt ad
divinum Officium peragendum.

Festi dñi
Sancto-
rum, ex
Fabiano

Etiam de Sanguine Domini

Pius hoc decretum nobis reliquit:
Si per negligentiam aliquid de San-
guine Domini stillaverit in terram,
lingua lambatur, tabula radatur. Si
non fuerit tabula, ut non conculca-
tur, locus * corrodatur, & igne con-
sumatur, & cinis intra altare re-
condatur. Si super altare stillave-
rit calix, sorbeat minister stillam: &
lintheamina que stilla tetigerit, tri-
bus vicibus minister abluat, calice
subterposito, & aqua ablutionis su-
matur, & iuxta altare recondatur.

11.
Pius do-
cet quid
agatur,
si eccle-
ria stilla
de sacro
Calice.
* Aliter
corradat-
ur.

Anicetus Martyr post Pium
Ecclesiæ Dei præfuit: sub quo
beatus Polycarpus adhuc super-
stes Romam venit (ut Irenæus,
Eusebius atque Nicephorus refe-
runt) propter quæstionem quæ de
Paschate inciderat. Hic Anice-
tus in epistola, quam ad Galliæ
Epi-

12.
De habi-
tu & ra-
tura Cle-
ricorum
dicit non
Anicetus

CAPUT IX.

Ex scriptis sanctorum Irenai, Iustini, & Hippolyti in primitiva Ecclesia.

1. Clarissima doctrina Irenai de Sacrificiis Missæ.
 2. Et de primatu Ecclesiæ Romanæ.
 3. Item de observandis traditionibus.
 4. Sancti Iustini locus de libero arbitrio.
 5. De jejuniis pro remissione peccatorum.
 6. De ritu Missæ, & de transsubstantiatione.
 7. Sancti Hippolyti predictio de temporibus Lutheranorum.
 8. De Missa, Monachatu, Virginitate.

CUM Soter vitâ defunctus esset, beatus Eleutherus Ecclesiam regendam suscepit. Irenæus autem Martyr clarissimus, sancti Polycarpi quondam auditor, vixit sub Aniceto & Sotere atq; etiam Eleuthero Pontificibus. Nam quod suo tempore Eleutherus fuerit Pontifex, ipse indicat tertio Adversus hæreses libro, ubi recenset ex ordine Pontifices Romanos. Ita enim scribit: Cum Aniceto successisset Soter, nunc duodecimo ab Apostolis loco Episcopatum habet Eleutherus. Hic igitur Irenæus quarto libro Adversus hæreses loquitur de Eucharistiæ oblatione in hunc modum: Dominus discipulis suis dans consilium primitias Deo offerre ex suis creaturis, non quasi indigenti, sed ut ipsi nec instructi, nec ingrati sint, eum, qui ex substantia panis est, accepit, & gratias egit, dicens: Hoc est Corpus meum: & calicem similiter, qui est ex ea creatura quæ secundum nos est, suum Sanguinem confessus est.

LIII 2

&

Facula Hæreticorum. Episcopus scripsit, ita de comâ Clericorum loquitur: Prohibete, fratres, per universas regionum vestrarum Ecclesias, & curate, ut Clerici (qui laicis & simplicibus, virtutis, honestatis, pudicitia & gravitatis exemplar esse debent, ac se ipsos tanquam signum purioris vitæ, rudioribus ad imitationem prudenter exhibere) iuxta Apostolum, comam non nutriant, sed desuper caput in modum spheræ radant; quia sicut discreti debent esse in conversatione, ita & in consuetudine & omni habitu discreti debent apparere.

13. Soter Martyr Aniceto in administratione sanctæ Ecclesiæ successit. Is de Missæ Sacrificio sic constituit: Censuimus convenire, ut cum à Sacerdotibus Missarum tempore sacra Mystéria consecrantur, si aegritudinis accidat quilibet eventus, quo coeptum nequeat expleri mysterium, sit liberum Episcopo, vel Presbytero, ut consecrationem expleat officii coepti. Et infra, Nullus, inquit, post cibum potumq; sive quodlibet minimum sumptum Missas facere, nullusq; absq; patetis molestia proventu minister vel Sacerdos, cum coeperit, imperfecta officia presumat omninò relinquere.

† Id est segregati à laicis Clerici debeant habere signa à laicis distinctiva.

* * * *

*